

Bestefartrippen 2002

Det ble tripp i år også, litt senere enn vanlig riktig nok, men perfekt for de som ønsker å utsette vinteraktivitetene. Hvem dro så, og hvor?

Jo da, det er bestefedrene Arnt Grø fra Storås og Arve Hoel fra Alvdal. Denne gangen forsterket med reisefølge av yngre kaliber, nemlig Rune Sandbekk, også han alvdøl.

Uten egne sykler tok vi 23. oktober buss fra Oslo til Stockholm, for om morgenen den 24. å starte en tretten timer lang flytur via London til Calcutta. Seks svensker, 2 damer og 4 herrer, var ute i samme ærend, kjøring av motorsykkel i ulendt terreng ved foten av Himalaya.

Calcutta, som har endret navn til Kolkata, kan være et sjokk med sine ti-tjue millioner innbyggere, hvor mange rett og slett lever på gata. En drosjetur her gir varige minner. Vår fører stoppet uten forvarsel midt i gata, tok med nøkkelen, forlot bilen og smøg seg hasardiøst mellom andre kjøretøy ut på veikanten. Der satt vi skrekkslagent fanget i trafikk så tett at det ikke gir plass til sidespeil på kjøretøyene, mens vår venn nøt sin tissepause! Mirakuløst nok returnerte han skadefri. Det er ikke godt å si om det var han eller vi som mest følte trykkreduksjonen da vi igjen ble en del av samferdselen.

Klokken var tidlig morgen, og i timene som fulgte ble vi profesjonelt guidet i noen av Kolkatas brokete gater av turarrangør og kjentmann Roger Lenngren.

Flere års erfaring fra humanitært arbeid her i Vest Bengal, hans imponerende kunnskap om land og folk, og ikke minst evnen til å kommunisere på vest-bengalsk, gjorde ham til en glimrende ekspedisjonsleder.

New Market er et spesielt sted, hvor alt fra koffertene og klokke til ferskt kjøtt kan kjøpes. Griser som ordner seg selv på søppeldynger, geiter bundet i slaktebenken og høner buntet sammen i store klaser etter føttene, innhyllet i en ubeskrivelig stank under varm bølgeblikk, er bilder som fester seg.

Vest-Bengal ligger i nordøstre del av India. Strekker seg som en lang tarm fra Bengalbukta og nordover langs Bangladesh, som for øvrig het Øst Bengal og tilhørte Pakistan, før det ble fritt i 1971. Vårt mål var nordover her, mot Indias del av Himalaya som kiler seg mellom Nepal og Bhutan, grensende mot China og Tibet. Her oppe skulle vi kjøre rundt på nyproduserte Royal Enfielder, i høyder godt over våre fjell. Syklene sto imidlertid lagret i byen Silliguri, rundt seksti mil nord for Kolkata, så tog ble vårt hjem og transportmiddel natt til 26. oktober.

Indiske togturer er ikke som andre turer. Det starter allerede når en nærmer seg stasjonen. I menneskevrimmelen kjemper bærerene om bagasjen din, tiggerne om pengene dine og små barn om sjokoladen du hadde tenkt å kose deg med. Eller

det er selgere som på en overbevisende måte får deg til å kjøpe kjetting og lås for bagasjen. Vognene, sovevogner i dette tilfelle, er et kapittel for seg. Åtte åpne båser á åtte køyer, inntil tre i høyden, gir plass til sosial sammenkomst for sekstifire mennesker av varierende aldre og kjønn. Cateringen ble besørget av en mann med blafrende primus. Med bagasjen fastlåst under briskene fikk vi en uventet behagelig natt inntullet i utlevert sengetøy. Derfor var det uthvilte nordboere som fjorten timer senere, seksti mil nordover, kun hundre meter oppover, (det er flatt i denne delen av India) brøytet seg fram i mylderet av mennesker på jernbanestasjonen i New Jalpaiguri, på jakt etter jeepdrosje til Silliguri. Der, etter et måltid mat og kryssing av en firefelts veg med minst åtte kjøretøy i bredden, sto syklene klargjort for å frakte sine herskere ut på eventyr.

Det er her, i det samme vi får forhjulet ut i dette mylder av bevegelse, at eventyret begynner. Nesten to ukers sammenhengende hendelser som vanskelig lar seg beskrive med ord og bilde. En miks av lyder, lukter, farger og følelser gir en atmosfære som overskygger den angsten noen av oss måtte ha for venstrekjøring på gammeldags doning med vrangvendte betjeningsorganer. I en rekke på ti sykler, Roger først som kjentmann, snirkler vi oss ganske raskt ut fra det urbane og inn i et kulturlandskap bestående av spredtvoksende store løvtrær med en underskog av irrgroenne teplanter. Darjeeling heter området, verdenskjent for sin te. Det er stedets største by, med samme navn, grunnlagt av britene i sin tid og beskrevet som "queen of the hill stations", som er vårt mål for dagen. Ikke imponerende langt dit, bare noen titalls kilometer, via en annen by, Mirik. Men når stedet ligger over to tusen meter høyere enn der vi befinner oss, kan veien fort bli drøy. At Roger kjentmann legger inn noen slenger innom nabolandet Nepal, noe som forvirrer nepalske grensevakter, reduserer ikke begivenheten.

Veien endrer seg i løpet av noen få meter fra absolutt flatt, til spektakulære hårnållssvinger, der den snor seg oppover disse frodige åsene. En kan bare ane det arbeid som er nedlagt for å få dette til. Muret opp av naturstein, opprinnelig brolagt av naturstein for at nedbøren i monsuntiden ikke skal skylle den vekk, og i senere tid asfaltert med håndkraft. De varmer asfalten i store panner over bål i veikanten, blander i håndknust pukk og bærer det ut i bølter. Valsene, der hvor de kan brukes, er en merkverdighet under en Massey Ferguson.

Ikke bare veien og vegetasjonen endrer seg med høyden, hvis menneskene på flatlandet var typisk indisk og spesielt damene litt kraftige, ble de her mindre, rankere, spenstigere, ja faktisk penere. "De er så vakre at det gjør vondt," sa Gøran, en av svenskene som hadde greie på slikt.

Syklene led i varmen der de fraktet skandinavisk daukjøtt i motbakke. Lyden av selvtanning i motor, eller spikring som noen kaller det, blandet seg med gresshoppespill og andre rare lyder. Hvile trengte vi, både mennesker og mekanikk. Roger stoppet ved en bygning som ville gjort en norsk melkerampe til et stort og solid byggverk. Dette var et serveringssted for cola, te, kaffe og kaker. Fatet for kakene var kanskje ikke helt rent, men innehaveren økte hygienivået ved å legge på en serviett. Servietten produserte han selv ved å rive hjørnet av en gammel avis.

Næring gir energi, nok til å klare de siste stigningene mot Darjeeling og Bellevue Hotel som ligger helt øverst i byen med utsikt mot verdens høyeste fjell. Slitne ble vi etter å ha båret bagasjen opp trappene til rommene våre, skuffende slitne, inntil noen kom på at vi faktisk var 2200 meter over havet. Hvem kan skjønne slikt, her vokser skjøre planter vilt utenfor hotellvinduet.

Når en fornemmer uro i fordøyelsesapparatet, er hotellrom med dusj og vestlig wc greit å disponere. Ingen detaljer, neste morgen var det over. Dermed var det bare å fylle på med ristet brød og hardkokte egg, før vi la i vei mot grensen til Sikkim. En liten indisk delstat med egen visumplikt, der den ligger som en buffersone mot China. Det vil si, grenselven "Little Rangit river" var vårt mål. Bade skulle vi, i ekte, ferskt himalayavann!

Helt uforklarlig lå det en kiosk i dette øde området, og enda mer uforklarlig tryllet den nydelige jenta i kiosken fram en toretters varm lunsj til nybadede utlendinger. Kaniner og flosshatter blir ikke det samme etter dette.

Avstanden fra hotellet til dette naturens badeland var i underkant av tretti kilometer, normalt ingen avskrekkende dagsetappe, men når landskapet er av slik karakter at Royalens førstegir er i høgste laget, går tiden.

Folk bor i klynger langs frodig vei oppetter liene. I bitte små skur tett innpå, der står de på veikanten og vasker seg, pusser tenner, ribber høner, eller rett og slett smiler og vinker til forbipasserende. Vi som har for vane å gjemme oss på enerom hver gang vi gjør noe på eller med egen kropp, føler oss som inntrengere.

Mandag 28. oktober var kun fire timer gammel da Roger purret oss. Vi skulle ut på en drøy mils mørkekjøring, opp til Tiger Hill (2600 m.o.h). Den beste

plassen for å se soloppgangen over Himalaya, med fjell som Kangchendzonga (8598 m.o.h.) bare 70 km unna. Folk strømmer hit for å oppleve den gjenfødelsen dette skal være, en slags åndelig omstart på livet. Godt for noen og hver.

Dette var dagen for høyder. Først ned, så opp igjen. I gondolbane over dette fantastiske landskapet. En mangfoldig opplevelse, ikke minst når en tenker på deres forhold til teknisk vedlikehold. Besøk i "Tibetan Self Help Centre", hvor tibetanske flyktninger lever av håndverkproduksjon, er også et høydepunkt. Dagen avsluttes på hesteryggen for ett par av oss.

Ny dag, starter på 2200 meter, bremser oss nedover utspekulert vei for å krysse elven Teesta bare 200 m.o.h. Vegetasjonen tetner jo lavere vi kommer, veien går som

en korridor i tett skog. Apene sitter på stabbesteinene i veikanten og titter på slektninger fra nord. Opp igjen, bare til 1250 meter og byen Kalimpong. Her sjekker vi inn på "Hotel Drolma". Et etter forholdene godt vedlikeholdt hotell i typisk britisk stil, med ustabil strømtilførsel. I først omgang for en natt, men vi kommer tilbake.

Derfor lar vi noe av bagasjen være igjen, når vi om morgenen 30. oktober saler syklene for reises lengste dagsetappe. En 180 kilometers ekspedisjon i ekspedisjonen. Først tusen meter oppover til byen Lava, siden 2100 meter nedover, ut på slettene, østover, til ekte nordindisk tropeskog i Jaldapara Wildlife Sanctuary. Her tok vi inn på "Hollong Forest Lodge", en ærverdig jakthytte fra britisk kolonitid, i dette 216 kvadratkilometers store reservatet. Her ble vi servert te og flereretters middag, før vi avsluttet dagen stillesittende, undrende, stirrende i mørkret på ildfluenes oppvisning, lyttende til jungelens lyder.

Himmelseng med moskitonett + sløvt surrende vifte i taket over = god nattesøvn. Det var bra, for allerede kl 05:00 var det te igjen, før elefantene hentet oss. Ut i jungelen, på sindig elefantrygg, for å oppleve morgensolens splitting av lauvhenget. Få meter fra vilt nesehorn (Rhino) i sitt rette element, er ikke å forakte. Nok inntrykk for en hel dag før frokost.

Etter frokost, nye inntrykk. Balansering av syklene på smal grusvei og tvilsomme bruer ut av tett skog. Tilbake på hovedvei og nærgående trafikk til den bhutanesiske byen Phuntsholing.

Bhutan, et lite kongedømme, beliggende i den østre del av Himalaya. Verdens eneste land med en religion de kaller "Tantrisk form av Mahayana Buddhisme". Den er de stolte av, og beskyttes ved restriktiv innvandringspolitikk. Turismen er regulert, de ca seks tusen som slipper inn hvert år, må betale 120 dollar i visumavgift pr døgn! Offisielt språk er dzongkha, som brukes av landets ca 750 000 innbyggere. Interessant sted, vi var der! Tok det med ro noen timer, så på stedet, spiste mat før retur mot dagens mål, Mal Bazar. Noen få mil, godt om tid, trodde vi. Men det var før tretten eiker i ett bakhjul takket for seg, 2-3 kilometer etter passering av en husklynge, godt inne i jungelen. Av med hjulet, Roger tilbake til husklyngen. Halvannen time senere var vi i drift igjen, med nye eiker. Det er mye rart å finne i husklyngene i India. At vi som sto der og ventet, ble passet på av to lokale politimenn med gevær større enn de selv, tok vi som et kompliment.

Mal Bazar Tourist Lodge ble funnet med lyset på. Mørkekjøring i India er spennende. Gekko som insektfanger på rommene er utmerket.

Neste morgen var det november. En spesiell novemberdag, for på tilbaketuren til Kalimpong stoppet vi ved en elv. En underfundig elv, hvor vi etter å ha klatret motstrøms noen meter, badet i en kulp innunder en kjempestein, under en foss med mange mindre fosser. Naturens boble- og massasjebad med soltørkeanlegg i jettegrytene på yttersiden Det var nok her i nærheten vår barndoms helt bodde i hodeskallegrøtten sin.

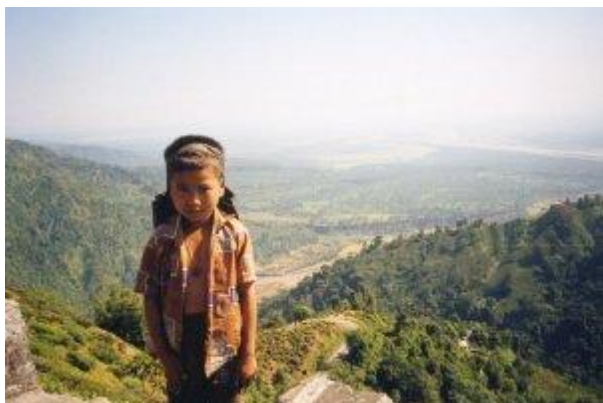
Hotel Drolma sto som vi forlot det for to dager siden. Fridag på byen bevilget vi oss. Kalimpong er kjent for sine blomster, så en frodig hage ble besøkt. Vandret i det lokale marked, hvor varene daglig blir båret på plass i enorme sekker på ryggen, holdt oppe ved hjelp av pannebånd. Ofte av små yndige kvinner som sitter med korslagte ben inne i salgsbodene, der de nesten går i ett med varene. Kjøpte med ting hjem. Tøff gurkha-kniv selv, og tibetansk bønnehjul til bestemor. Det kan hun sitte og slenge sine bønner med om bestefar drar på tur igjen.

Siste dag til fjells, dro vi til dals. Ned til Teesta Bazaar, basen for "white-water rafting". Stuet inn og opp på jeep, som trengte nye dekk og styresnekke, dro vi noen kilometer oppover naturskjønn vei til gummiflåtene. På med hjelm og vest, nødvendig instruksjon, og ut på vannet.

Angående vannet i disse elvene: Der de ikke går i stryk, har de en merkelig glinsende grågrønn farge som skyldes all sanden de føre med seg. Det er faktisk elvene, med masse fra Himalaya, som har bygget opp slettelandet nedenfor.

Heftig flåtetransport gjennom dette frodige landskapet setter seg i minnet. Ferske spor etter store kattedyr på elvebredden og to svensker over bord, likeså. Svenskene tok vi opp og tørket i solen. De kom seg, og ble med på lang omvei til hotellet, via byene Rangpo i Sikkim og Kansong.

Mandag, all bagasje på syklene. En hel dag kjøreglede nedover, oppover, bortover og mest vestover, dette landskapet, stemningsfullt pyntet med tibetanske hellige skrifter på fargerike banner, og andre religiøse symboler. Til byen Mirik, der tok vi inn på hotellet til en myndig sikh med stor turban. Komfortabelt hotell med masse service. Syklene ble grundig rengjort av stedets stab mens vi åt frokost neste morgen.

Med god tid og mange stopper, nøt vi de siste milene ned fra åsene og ut på sletten til Silliguri og parkering av syklene. Skifte fra motorsyklist til normalturist er nedtur. Selv om en natt med "Darjeeling mail" og nesten to dager i Kolkata, er full av episoder.

Inntrykkene fra Mor Teresas hjem for foreldreløse barn, og ikke minst hennes hjem for døende, flytter mentale referansepunkter. Å bli forbiløpt på gaten av et gravfølge, mens liket ligger blomsterpyntet på åpen bære og skrangler, er som det skal være her i Kolkata. Ikke misforstå, Kolkata er slettes ikke bare død og fordervelse, den har det meste, fra verst til best. En by med potensial. Rett og slett nydelig, sett fra jumbojetten som hentet oss hjem til hverdag med snø og jobb.

Det som gjorde denne turen mulig for oss amatører, var opplegget til Roger Lenngren. Forsøk på egenhånd uten lokalkjennskap vil være tidkrevende og besværlig. Mer opplysninger på: <http://www.hbt.se/>

Uhell? Avrevet pyntelist på nærgående bil, en liten slange fikk kongelig dekkmønster på tvers, 13 ødelagte eiker, litt svensk grøftkjøring og en ihjelkjørt kylling, var det alvorligste. Eieren av kyllingen likte dette svært dårlig.

Hilsen bestefedrene Arnt og Arve, (ingen barnebarn i tillegg siden sist) samt rekrutten Rune.

Også svenskene da: Barbro, Marie, Pelle, Lars, Gøran og Berth.

Reiserute:

Oktober:

23. Oslo – Stockholm.
24. Stockholm - London – Kolkata.
25. Kolkata – New Jalpaguri.
26. New Jalpaguri – Silliguri – Mirik – Darjeeling.
27. Darjeeling – Sikkimgrensen – Darjeeling.
28. Darjeeling – Tigerhill – tibetansk håndverksby – Darjeeling.
29. Darjeeling – Thakda - Kalimpong.
30. Kalimpong – Lava – Hollong.
31. Hollong – Bhutan – Mal Bazar.

November:

1. Mal Bazar – Lava – Kalimpong.
2. Kalimpong.
3. Kalimpong – Teesta river – Sikkim – Kalimpong.
4. Kalimpong – Mangpor – Darjeeling – Mirik.
5. Mirik – Silliguri – New Jalpaguri.
6. Kolkata.
7. Kolkata.
8. Kolkata – London – Stockholm.
9. Oslo

